

Poznajemy drzewa i krzewy rosnące w otoczeniu szkoły

Jolanta Kwiecień-Wrotniewska

Czas trwania: 2 godziny lekcyjne (zajęcia w terenie dla klasy IV).

Cel edukacyjny: Zainteresowaniem światem, jego różnorodnością, bogactwem i pięknem.

Cel ogólny lekcji: Rozpoznawanie – z wykorzystaniem atlasów i prostych kluczy – drzew i krzewów po pokroju, liściach i owocach.

Cele operacyjne

Uczeń umie, potrafi:

- opisać (scharakteryzować) budowę liści, krzewów i drzew,
- posługiwać się prostymi kluczami, przewodnikami, atlasami do oznaczania gatunków drzew i krzewów,
- rozpoznać drzewa i krzewy na podstawie charakterystycznych cech budowy liści,
- prawidłowo udokumentować swoje obserwacje,
- rozpoznać gatunki drzew i krzewów w otoczeniu szkoły,
- rozpoznać owoce tych drzew,
- wskazać cechy różniące drzewa i krzewy,
- wykrywać i dostrzegać zmiany zachodzące w przyrodzie jesienią,
- wykorzystywać różnorodne źródła informacji.

Cel wychowawczy:

- uczeń uczy się wrażliwości na piękno przyrody.

Procedury osiągnięcia celów:

- pogadanka,
- burza mózgów,
- obserwacja bezpośrednia,
- praca z przewodnikami i kluczami do oznaczania roślin,
- praktyczne działania.

Metody nauczania: problemowe – aktywizujące, praca w grupach różnym frontem, praca indywidualna.

Środki dydaktyczne: Karty pracy, ilustrowane przewodniki do oznaczania roślin, papier plakatowy, pisaki, ołówki, kredki świecowe lub ołówkowe, farby plakatowe, drewniane patyczki.

Metody pomiaru:

- obserwacja pracy ucznia, aktywny Jego udział w lekcji.
Program nauczania „Przyroda” dla klasy IV, V, VI szkoły podstawowej – zespół autorski: Elżbieta Szędzianis, Krystyna Tryl, Edward Dudek. Moduł: Środowisko najbliższej okolicy.

Załącznik 1

Instrukcje do zajęć terenowych

Data obserwacji

Teren obserwacji

Grupa (imię i nazwisko uczestników grupy)

Zadanie 1

Korzystając z przewodników, atlasów, albumów roślin, rozpoznaj jak najwięcej gatunków drzew i krzewów rosnących wokół szkoły.

Wyniki zanotuj w tabeli.

Drzewa	Krzewy

Zadanie 2

Poszukaj pod swoim drzewem liść. Narysuj go poniżej i podpisz z jakich części się składa oraz podaj nazwę gatunkową Twojego drzewa.

Napisz, jaki jest brzeg blaszki liściowej oraz kształt liścia (skorzystaj z tablicy nr 1)

Brzeg blaszki liściowej
 Liść ma kształt

Zadanie 3

Stań w pewnej odległości od wybranego drzewa lub krzewu i narysuj jego sylwetkę.

Podaj nazwę gatunkową Twojego drzewa lub krzewu

.....

Zadanie 4

Korzystając z przewodników, atlasów, albumów roślin, opisz liście następujących gatunków drzew: brzozy, klonu, lipy.

Liście	kasztanowca	klonu	dębu
Kształt			
Brzeg blaszki liściowej			
Ogonek			
Czy są to liście pojedyncze czy złożone?			

Zadanie 5

Rozwiąż zagadki. Wpisz odpowiedzi w miejsca wykropkowane. Ułóż ciekawe kompozycje z liści wybranych z tekstu gatunków drzew.

Co to za smukłe drzewa
 z korą jak śnieg białą?
 Suknie z drobnych listków
 na wiosnę przywdziewają?

Swoją posturą
 respekt budzi wszędzie,
 jesienią pod nim
 znajdziesz żołądziej.

Wiosną na drzewie
 rozwija się z pąka,
 jesienią złoty
 po świecie się błąka.

Zieloną nosi koronę,
przed skwarem daje ochronę.

Nie drzewo, lecz roślina,
Gałęzie od korzeni rozpina.

Strzelista, wysoka,
rośnie koło przedszkola,
wysoki cień nam daje,
już wiesz, to jest

Stoi urocza w zielonych warkoczach,
wesoła w blasku słońca,
a wszyscy mówią – płacząca.

Na jakim drzewie jesienią koraliki się czerwienią?

Zadanie 6

Znajdź pod dębem, kasztanowcem i jarzębiną owoce tych drzew.
Wykonaj ludziki z tych materiałów.

Przebieg lekcji

Czynności nauczyciela		Czynności uczniów	
<ul style="list-style-type: none"> – wita uczniów, – sprawdza obecność, 		<ul style="list-style-type: none"> – witają nauczyciela, – zajmują miejsca, – odpowiadają, 	
Dzieci ekspansywne	Dzieci typowe	Dzieci nieśmiałe	
<ul style="list-style-type: none"> – hałaśliwie siadają, – szybko zajmują swoje miejsce, najczęściej w pierwszej ławce lub z przodu rzędziej na końcu, – głośno krzyczą „jestem”. 	<ul style="list-style-type: none"> – wybierają miejsce w środku (centralne), – odpowiadają normalnym tonem głosu „obecny”. 	<ul style="list-style-type: none"> – zajmują bezszelstnie miejsce, – siadają najczęściej z boku lub na końcu – cichutko i nieśmiało odpowiadają. 	
<p><i>Komentarz:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – motyw wyodrębnienie i wzmocnienie swojego Ja, – wskaźnik chęć zaistnienia na tle klasy. 			

Czynności nauczyciela		Czynności uczniów	
<ul style="list-style-type: none"> – podaje cele zajęć, – informuje o swoich oczekiwaniach wobec uczniów, – przypomina zasady bezpieczeństwa na zajęciach terenowych, – omawia metody pracy, – podaje sposoby oceniania pracy w grupach lub indywidualnej. 		<ul style="list-style-type: none"> – uczniowie słuchają wypowiedzi nauczyciela, – uczniowie wyrażają pozytywny stosunek do propozycji podanej przez nauczyciela, – mają szansę zapytać się o szczegóły, które je interesują, – mogą wyrazić swoje zdanie. 	
Dzieci ekspansywne	Dzieci typowe	Dzieci nieśmiałe	
<ul style="list-style-type: none"> – słuchają tylko początku wypowiedzi nauczyciela, – wiercą się i kręcą, przeszkadzają innym, – kiedy się znudzą szukają czegoś w tornistrze, – zadają pytania bez sygnalizowania, – wyrażają swoje opinie, – manifestują swoje niezadowolenie poprzez krytykę innych. 	<ul style="list-style-type: none"> – słuchają uważnie nauczyciela, – dopiero gdy czegoś nie rozumieją zadają pytania wcześniej sygnalizując swą gotowość poprzez podniesienie ręki. 	<ul style="list-style-type: none"> – słuchają uważnie ale nie włączają się do rozmowy. 	
<p><i>Komentarz:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – motyw <i>spełnienie oczekiwań nauczyciela</i>, – wskaźnik <i>wykonywanie zadań zgodnie z oczekiwaniami nauczyciela</i>, – motyw <i>wyodrębnienie i wzmocnienie swojego Ja</i>, – wskaźnik <i>podkreślanie własnej indywidualności i wyjątkowości</i>. 			

Czynności nauczyciela		Czynności uczniów	
<ul style="list-style-type: none"> – inicjuje pogadankę aktywizującą mającą na celu wprowadzenie podstawowych pojęć, – odwołuje się do wcześniej zdobytej wiedzy uczniów, – zadaje pytanie: „Jakie gatunki drzew rozpoznasz na podstawie liści?” 		<ul style="list-style-type: none"> – udział uczniów w dyskusji, – uczniowie najczęściej wskazywali na trzy gatunki drzew, a mianowicie kasztanowiec, klon i dąb. 	
Dzieci ekspansywne	Dzieci typowe	Dzieci nieśmiałe	
<ul style="list-style-type: none"> – wyrywają się do odpowiedzi, nie pytane głośno wykrzykują nazwę gatunkową drzewa, – nie dopuszczają innych do głosu. 	<ul style="list-style-type: none"> – odpowiadają konkretnie i rzeczowo na zadane pytanie. 	<ul style="list-style-type: none"> – często milczą, – trzeba je zachęcać do odpowiedzi, pochwalić, – znają często prawidłową odpowiedź ale się nie wychylają, – zapytane przez nauczyciela niepewnie i cichutko odpowiadają. 	
<p><i>Komentarz:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – motyw <i>wyodrębnienie i wzmocnienie swojego Ja</i>, – wskaźnik <i>podkreślanie własnej indywidualności, niepowtarzalności i wyjątkowości</i>. 			
Czynności nauczyciela		Czynności uczniów	
<ul style="list-style-type: none"> – dzieli klasę na 6 grup 5-osobowych metodą doboru tak, by każda z grup miała równe szanse. 		<ul style="list-style-type: none"> – każda z grup wybiera swojego lidera, sekretarza i sprawozdawcę. 	

Dzieci ekspansywne	Dzieci typowe	Dzieci nieśmiałe
<ul style="list-style-type: none"> – chcą być liderami grup, – sami chcą decydować z kim będą w grupie, buntują się, – jako liderzy sami przydzielają zadania członkom grupy. 	<ul style="list-style-type: none"> – proponują podział ról w swojej grupie uzasadniając własne propozycje, – pełnią ważne role w grupie: sprawozdawcy, sekretarza. 	<ul style="list-style-type: none"> – obserwują zachowania innych dzieci, – bez słowa sprzeciwu przyjmują role przydzielone przez grupę.
<p><i>Komentarz:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – motywy tożsamościowe <i>wyodrębnienie i wzmocnienie swojego Ja</i>, – wskaźnik <i>wzmacnianie i podtrzymywanie poczucia własnej wartości samooceny i samoakceptacji</i>, motyw <i>budowanie granic Ja – Inni</i>, – wskaźnik <i>określanie własnych wymagań w stosunku do otoczenia, porównywanie się z innymi</i>. 		
Czynności nauczyciela		Czynności uczniów
<ul style="list-style-type: none"> – rozdaje koperty, zawierające materiały i zadania do wykonania (karta pracy – załącznik nr 1), – przydziela pomoce naukowe: przewodniki, klucze do oznaczania drzew i krzewów. 		<ul style="list-style-type: none"> – pobranie materiałów przez uczniów, – zapoznanie się z treścią zadań, – analizowanie przez uczniów przydzielonych zadań i wykonanie ich zgodnie z opisami w kartach pracy.
Dzieci ekspansywne	Dzieci typowe	Dzieci nieśmiałe
<ul style="list-style-type: none"> – są bardzo zainteresowane zadaniami, – przejawiają odmienny od innych dzieci sposób wykonywania zadań, 	<ul style="list-style-type: none"> – są ciekawe swoich zadań, ale się nie wychylają czekając na rozwój wyda- 	<ul style="list-style-type: none"> – czekają na rozwój wydarzeń przypatrując się innym członkom grupy, – nie wykazują większego zainte-

<ul style="list-style-type: none"> – dokładnie czytają treści zadań, – pytają często o szczegółowe instrukcje, – zadają pytania w sposób natarczywy, – nie mogą doczekać się już wyjścia, – ponaglają inne dzieci. 	rzeń.	resowania.
<p><i>Komentarz:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – motyw <i>samorealizacja, zainteresowanie zadaniem,</i> – wskaźnik <i>ciekawość poznawcza, zadawanie wielu pytań,</i> – motywy <i>tożsamościowe wyodrębnienie i wzmocnienie swojego Ja,</i> – wskaźnik <i>zwracanie na siebie uwagi otoczenia.</i> 		
Czynności nauczyciela		Czynności uczniów
– wychodzi do parku z klasą.		– uczniowie ubierają kurtki i ustawiają się w parach.
Dzieci ekspansywne	Dzieci typowe	Dzieci nieśmiałe
<ul style="list-style-type: none"> – szybko i sprawnie ubierają się i wychodzą, – zaczepiają swoich kolegów. 	<ul style="list-style-type: none"> – we właściwym dla siebie tempie ubierają się i ustawiają w pary. 	<ul style="list-style-type: none"> – jako ostatnie ubierają się i wychodzą z klasy, często ponaglone są przez rówieśników.
<p><i>Komentarz:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – motyw <i>spełnienie oczekiwań nauczyciela,</i> – wskaźnik <i>wykonywanie zadań zgodnie z oczekiwaniami nauczyciela.</i> 		
Czynności nauczyciela		Czynności uczniów
<ul style="list-style-type: none"> – koordynuje pracę uczniów w poszczególnych grupach, – na tym etapie pełni rolę obserwatora i doradcy: 		<ul style="list-style-type: none"> – przystąpienie do realizacji zadań, – wykonanie zadań zgodnie z opisami w kartach pracy,

<ul style="list-style-type: none"> ▪ zachęca do pracy swoich uczniów, ▪ mobilizuje ich, ▪ kieruje ich zachowaniem, ▪ stosuje pochwały, ▪ zauważa każde dziecko. 	<ul style="list-style-type: none"> – uczniowie pracują zespołowo lub samodzielnie: <ul style="list-style-type: none"> ▪ organizują sobie pracę w grupie, ▪ komunikują się, ▪ wspólnie rozwiązują problemy, ▪ twórczo rozwiązują zadania, ▪ współpracują ze sobą. 	
Dzieci ekspansywne	Dzieci typowe	Dzieci nieśmiałe
<ul style="list-style-type: none"> – szybko i intensywnie pracują w celu osiągnięcia oczekiwanego przez nauczyciela efektu, – zwracają na siebie uwagę poprzez głośne zachowanie, wykrzykiwanie, błaznowanie, – chcą forsować własne oryginalne pomysły, uważają, że ich są najlepsze, – negują pomysły innych dzieci, – kiedy ich pomysły nie zostają zaakceptowane próbują je jeszcze raz przedstawić i zachęcić grupę do ich realizacji, – wiodą prym w 	<ul style="list-style-type: none"> – pracują wytrwale i starannie, z dużym zaangażowaniem, – dokładnie wykonują swoje prace, – często naśladują zachowania innych dzieci, – upewniają się czy ich praca przebiega zgodnie z oczekiwaniami nauczyciela, – w razie problemów proszą o pomoc nauczyciela, – mają duży wpływ na efekty pracy grupy, – oczekują i poszukują pozy- 	<ul style="list-style-type: none"> – nie podejmują zadań z własnej inicjatywy co wynika ze słabego poczucia bezpieczeństwa w grupie, – bardzo powoli przystępują do powierzonych im zadań, – w niewielkim stopniu uczestniczą w pracy grupy, – pełnią mało istotne role w grupie, – pracują cichutko i spokojnie ale wytrwale, – starają się dokładnie wykonać powierzone im zadania przez lidera grupy, – nie mają odwagi

<p>grupie,</p> <ul style="list-style-type: none"> – swoje prace wykonują najczęściej niestaranie, – często i kilkakrotnie poszukują wyrażnej, personalnej i pozytywnej pochwały za uzyskane efekty swojej pracy i włożony wysiłek, – jeżeli nauczyciel tego nie robi tracą zainteresowanie, ponieważ nauczyciel zignorował ważny dla nich motyw, – dzielą się i pożyczają rzeczy np. farby, pisaki, kartki, – zabiegają o utrzymanie przyjaźni grupowych, są solidarni, – decydują o całości kształcie pracy grupy, – podejmują ryzyko i dążą do osiągnięcia sukcesu. 	<p>tywnej oceny oraz pochwały za uzyskane efekty pracy,</p> <ul style="list-style-type: none"> – poddają własne pomysły ocenie członków grupy, – chętnie dzielą się rzeczami z innymi dziećmi, – samodzielnie poszukują wiedzy na zadany temat i wykorzystują różne źródła informacji. 	<p>by przedstawić własne pomysły,</p> <ul style="list-style-type: none"> – nie mają siły przebicia by je przeforsować, – w trakcie pracy obserwują zachowania swoich rówieśników, by upewnić się czy ich własna praca przebiega zgodnie z oczekiwaniami nauczyciela, – biernie oczekują na pozytywne pochwały za uzyskane efekty pracy, – naśladują zachowania swoich rówieśników osób dla nich ważnych i autorytetów, – unikają ryzyka i dążą raczej do unikania porażek niż do osiągnięcia sukcesów.
<p><i>Komentarz:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – motyw <i>wyodrębniania i wzmacniania swego Ja,</i> – wskaźnik <i>podkreślenie własnej indywidualności, niepowtarzalności i wyjątkowości,</i> 		

<ul style="list-style-type: none"> – motyw <i>budowanie i obrona granic Ja – Inni</i>, – <i>wieź, poczucie bezpieczeństwa, poszukiwanie oparcia ze strony otoczenia, spełnianie oczekiwań nauczyciela, poszukiwanie akceptacji oraz spełnienie oczekiwań rówieśników</i>, – motyw <i>eksploracja otoczenia</i>, – wskaźnik <i>samodzielnie poszukują wiedzę na wybrany temat z wykorzystaniem różnych źródeł informacji</i>, – dzieci mogą realizować motywy <i>tożsamościowe i związane z samorealizacją</i>, – motyw <i>wieź poczucie bezpieczeństwa</i>, – wskaźnik <i>oczekiwanie i poszukiwanie pozytywnej oceny oraz pochwały za uzyskane efekty pracy</i>. 		
Czynności nauczyciela		Czynności uczniów
– wraca do klasy szkolnej.		– wracają do swojej klasy.
Dzieci ekspansywne	Dzieci typowe	Dzieci nieśmiałe
<ul style="list-style-type: none"> – chcą być pierwsi, przepychają się, – wymijają inne dzieci potracając je, – szybko zajmują swoje miejsca i ochoczo przygotowują się do prezentacji, – są zadowolone z efektów swojej pracy. 	<ul style="list-style-type: none"> – w tempie wracają i zajmują swoje miejsca, – precyzyjnie obmyślają plan prezentacji. 	<ul style="list-style-type: none"> – wolno wracają do klasy, – odczuwają niechęć do rywalizacji, – wycofują się z sytuacji wymagających konfrontacji z dużą ilością osób – społecznością klasową.
<p><i>Komentarz:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – motyw <i>wieź poczucie bezpieczeństwa</i>, – wskaźnik <i>naśladowanie zachowań innych dzieci</i>. 		
Czynności nauczyciela		Czynności uczniów
<ul style="list-style-type: none"> – ocenia efekty współpracy w poszczególnych grupach, – ocenia prezentowane prace, 		<ul style="list-style-type: none"> – uczniowie sprawozdawcy prezentują i omawiają wykonane przez grupę prace,

indywidualnie i ocenia grupę jako całość.	<ul style="list-style-type: none"> – jako społeczność klasowa uczniowie analizują swoje prace, – oceniają własne prace i pozostałych członków grupy, ocena grupy jako całości. 	
Dzieci ekspansywne	Dzieci typowe	Dzieci nieśmiałe
<ul style="list-style-type: none"> – żywo przedstawiają prace grupy, – bardzo chętnie dyskutują, – prace zwłaszcza malarskie są bardzo ekspresyjne, oryginalne, odważne ale nie zawsze estetyczne, – prezentują własne zachowania wzbudzające w rówieśnikach pozytywne uczucia, – często przejmują odpowiedzialność za swoich kolegów z grupy i sterują ich zachowaniem by przypodobać się nauczycielowi co często wywołuje silne emocje i sprzeczki, – po swojej prezentacji słuchają i komentują pracę innych, 	<ul style="list-style-type: none"> – w ciekawy sposób prezentują swoje prace, – uważnie słuchają swoich kolegów, – często wspierają swoich kolegów sprawozdawców, – chętnie dyskutują, – przedstawiają swoje opinie. 	<ul style="list-style-type: none"> – uważnie oglądają prace innych i podziwiają je, – nie zabierają głosu w dyskusji o ile nie zostaną poproszone przez nauczyciela, – ewentualnie dzielą się swoimi uwagami z przyjaciółmi, – podczas prezentacji mają słaby motyw ekspresji własnego Ja.

<ul style="list-style-type: none"> – odważnie dyskutują, – wtrącają się do wypowiedzi innych uczniów. 		
<p><i>Komentarz:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – motywy tożsamościowe <i>wyodrębnienie i wzmocnienie swojego Ja</i>, – wskaźnik <i>wzmacnianie i podtrzymywanie poczucia własnej wartości samooceny i samoakceptacji</i>, – motyw <i>budowanie granic Ja – Inni</i>, – wskaźnik <i>określanie własnych wymagań w stosunku do otoczenia, porównywanie się z innymi</i>, – motyw <i>samorealizacja</i>, – wskaźnik <i>ciekawość poznawcza, zadawanie wielu pytań</i>. 		
Czynności nauczyciela		Czynności uczniów
<ul style="list-style-type: none"> – organizuje konkurs na najlepszą i najciekawszą pracę. 	<ul style="list-style-type: none"> – wybierają najlepsze i najciekawsze prace. 	
Dzieci ekspansywne	Dzieci typowe	Dzieci nieśmiałe
<ul style="list-style-type: none"> – wyrażają pozytywne jak i negatywne opinie na temat prac wykonanych przez rówieśników, – często są subiektywni, – wybierają pracę swoich zaprzyjaźnionych rówieśników wykazując silną solidarność z nimi. 	<ul style="list-style-type: none"> – potrafią obiektywnie i sprawiedliwie ocenić prace innych dzieci, – nie mają problemów z wyborem najlepszej pracy, – dzielą się swoimi refleksjami z kolegami. 	<ul style="list-style-type: none"> – trudno im dokonać wyboru ponieważ nikt nie chce skrzywdzić i nie chcą nikomu sprawić przykrości i nikomu się narazić.
<p><i>Komentarz:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – motyw <i>budowanie granic Ja – Inni</i>, – wskaźnik <i>określanie własnych wymagań w stosunku do otoczenia, porównywanie się z innymi</i>. 		

Czynności nauczyciela		Czynności uczniów	
<ul style="list-style-type: none"> – dokonuje podsumowania zajęć stosując motywację pozytywną do dalszej wytrwałej pracy. 		<ul style="list-style-type: none"> – uczniowie opowiadają o swoich wrażeniach, o tym, co im sprawiło największą trudność, a co największą radość, co pomogło, czego się nauczyli. 	
Dzieci ekspansywne	Dzieci typowe	Dzieci nieśmiałe	
<ul style="list-style-type: none"> – wyrażają najczęściej pozytywne a rzadziej negatywne opinie na temat zajęć, – często komplementują nauczyciela, – podkreślają swoje mocne strony, – wykazują chęć do porównywania wiedzy z innymi dziećmi, – są szczęśliwe, czują się docenione, – chwalą się swoją wiedzą, często nie słuchają innych. 	<ul style="list-style-type: none"> – nie sprawia im trudności wyrażenie własnej opinii, – doceniają wysiłek nauczyciela i swoich kolegów, – czują się dowartościowane. 	<ul style="list-style-type: none"> – wyrażenie głośno swoich opinii sprawia im niestęchaną trudność, – boją się, że zostaną wyśmiane przez kolegów, – ich wypowiedzi chociaż bardzo nieśmiałe zawierają często trafne uwagi, – pochwalone przez nauczyciela czują się docenione i bardziej ośmielone i zmotywowane do dalszej pracy, – daje im to poczucie spełnienia i lepszej integracji z grupą. 	
<p><i>Komentarz:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – motyw <i>samorealizacja</i> czyli <i>rozwijanie wewnętrznego potencjału</i>, – wskaźnik <i>rozwijanie własnych zainteresowań i uzdolnień</i>, <i>wypowiadanie własnych poglądów i opinii</i>. 			

Podsumowanie

Diagnoza rozumiejąca dostarczyła mi wielu użytecznych informacji na temat rozwoju podstawowych potrzeb uczniów i ich motywacji do poznawania świata i uczenia się. Obecnie jestem bardziej świadoma potrzeb moich uczniów, lepiej rozumiem sygnały wysyłane przez nich, wiem dokładnie czego ode mnie oczekują, a czego potrzebują jeśli zachowują się w ściśle określony sposób.

W opisanym zespole klasowym znajdowały się dzieci o różnych temperamentach (dzieci ekspansywne, typowe i nieśmiałe) i przejawiające różne typy zachowania zarówno indywidualnie jak i w grupie. Dzieci te wykazywały różny stopień zaangażowania w stosunku do powierzonych im zadań, także zróżnicowany był ich poziom emocjonalny. Wszystkie starały się rzetelnie wywiązać z otrzymanych zadań, by jak najlepiej wypaść indywidualnie, ale także jako grupa. Praca w grupach to realizacja wspólnego celu przy różnym wkładzie pracy poszczególnych uczniów.

Nauczyciel jest jak reżyser przedstawienia teatralnego i doskonale musi wiedzieć kogo i w jakiej roli obsadzić, dlatego samodzielnie i sprawiedliwie dobrałam dzieci do pracy w grupach.

Po tak przeprowadzonej lekcji nauczyciel powinien wyjść z zajęć z poczuciem dobrze spełnionego obowiązku, ponieważ nauczył się odgadywać potrzeby swoich uczniów i spełniać ich oczekiwania.

